

1. Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2014–2017 роки. Council of Europe Gender Equality Strategy, 2014–2017. – Р. 3. URL: <http://www.coe.int/en/web/kyiv>
2. Case of Unal Tekeli v. Turkey 29865/96 Council of Europe: European Court of Human Rights, 16 November 2004. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-67482>.
3. Case of Wagner and J.M.W.L. v. Luxembourg 76240/01 Council of Europe: European Court of Human Rights, 28 June 2007. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-81328>.
4. Case of Schuler-Zraggen v. Switzerland 14518/89 Council of Europe: European Court of Human Rights, 31 January 1995. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57922>.
5. Case of Grant v. The United Kingdom 32570/03 Council of Europe: European Court of Human Rights, 23 May 2006. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-75454>.
6. Case of Emel Boyrazv. Turkey 61960/08 Council of Europe: European Court of Human Rights, 2 December 2014. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-148271>.
7. Case of Zarb Adami v. Malta 17209/02 Council of Europe: European Court of Human Rights, 20 June 2006. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-75934>.
8. Судове рішення справ у спорах, пов'язаних із гендерною дискримінацією: збірка кращих практик. Упоряд.: Олена Уварова, Марія Ясеновська. Харків, 2016. С. 3–7.

Тимофєєв Володимир Павлович,
старший викладач кафедри;
Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Одним із способів пізнання світу та запорукою вдалого виконання поліцейськими своїх професійних обов'язків у всіх сферах людської діяльності є навчання. Навчання майбутніх працівників поліції має свої специфічні ознаки та форми. Виконання поліцейськими своїх обов'язків потребує високого професіоналізму, забезпечується шляхом гармонійного вкладення матеріальних та педагогічних ресурсів.

В реальних в умовах реформування процес навчання поліцейських залишає бажати кращого. Застаріла матеріальна база, неналежне фінансування, відсутність належного рівня початкової професійної освіти поліцейських, а також невідповідність рівня вищої освіти правоохоронців із рівнем юридичної освіти в цивільних вузах – лише поверхневий перелік недоліків. Для покращення кадрової роботи та професійної підготовки поліцейських України у 1996 році створено Українську національну секцію у складі Міжнародної поліцейської асоціації. Як відомо, остання є незалежною неурядовою професійною організацією, що існує більше 50 років та об'єднує понад 300 тисяч поліцейських із 64 країн і метою якої є напрацювання контактів між поліцейськими різних країн, широке міжнародне співробітництво, підвищення їхнього

загальноосвітнього та професійного рівня, формування привабливого іміджу поліції в очах громадськості й громадян [4].

Вітчизняні науковці зазначають, що безумовним здобутком поліцейської освіти в розвинених країнах є висока технічна оснащеність, прикладний характер навчального процесу та наукових досліджень, вироблення вмінь і навичок. Підготовка фахівців здійснюється з конкретних напрямів правоохоронної практики, які адаптовані до реальних умов [2]. Відповідного рівня слід досягти і в процесі реформування вітчизняної правоохоронної системи, але як показали дослідження, під час реформування поліції в нашій країні виникають суперечки між старою системою та новою.

Важливою особливістю підготовки співробітників правоохоронних органів європейських країн та вітчизняних є їх тісне міжнародне співробітництво та кооперація. В 90-х роках минулого століття було створено інтегровану систему професійної підготовки співробітників правоохоронних органів на основі єдиних європейських стандартів освіти у правоохоронній діяльності. Міждержавна співпраця у правоохоронній сфері здійснюється у форматі міждержавних нормативно-правових актів, таких як «Угода про єдину освіту кандидатів для вищих органів поліцейської виконавчої служби ЄС», «Угода про поліцейську академію управління ЄС» та інших міжнародних договорів [5].

У своїй праці О. В. Петросова визначила, що в європейських країнах систему державного управління у сфері освіти та підготовки персоналу для правоохоронних органів утворюють загальнонаціональні (федеральні) закони про поліцію, декрети і укази глав держав і керівників виконавчої влади, а також нормативні акти органів місцевого самоврядування, які містять положення про правовий режим окремих категорій поліцейського персоналу. Крім того, правова регламентація професійної підготовки управлінських кадрів у правоохоронній сфері знаходить відображення у відомчих нормативно-правових актах загальнонаціонального (федерального) рівня, регіонального (територіального) і місцевого (муніципального) рівнів залежно від підвідомчості освітньої установи, яка проводить професійну підготовку, а також посадового та кваліфікаційного рівня управлінських кадрів, для яких вона призначена [7].

Цікавим є приклад Латвії у забезпеченні системи навчання поліцейських, де ще 1991 року уперше було засновано навчальний центр при Департаменті МВС Латвійської Республіки, який здійснював підготовку поліцейських кадрів. У 2000 році Центр перейменовано на Державну школу поліції, а в 2006 році створено коледж Державної школи поліції з метою підготовки поліцейських для професійної служби в Національній поліції [10]. Останній із вказаних начальний заклад перебуває під керівництвом Державної поліції, де кадри отримують освіту за двома напрямками: програма професійної освіти «Поліцейська робота» (термін навчання 1 рік) та перший рівень вищої професійної освітньої програми «Робота поліції» з кваліфікацією (термін навчання 2,5 року).

Програма професійної освіти «Поліцейська робота» має на меті підготувати особовий склад до роботи наодинці; навчити брати на себе відповідаль-

ність за результати роботи; використовувати передовий досвід та методи роботи проф. діяльності; оцінювати, класифікувати та використовувати інформацію, особливо у професійній сфері.

Конкретні цілі програми професійної освіти передбачають отримання знань і формування навичок з підтримання громадського порядку; знань про вимоги, установлені в нормативних і законодавчих документах; тактично правильної організації роботи поліції; під час затримання злочинців; використання тактичних методів парирования атаки/оборони; надання першої допомоги; застосування вогнепальної зброї та спеціальних засобів; використання комунікації та технічних засобів. Тривалість навчання – один рік (29 тижнів теоретичної підготовки; 12 тижнів практичної підготовки (стрільба з бойової зброї)). По закінченні практичної підготовки проводиться один тиждень комбінованої підготовки. Після всього курсу складається іспит [10].

Як бачимо, латвійцями впродовж досить незначного періоду було побудовано раціональну і досить ефективну систему навчання поліцейських. При цьому важливу роль відіграє, безперечно, матеріальне забезпечення. Однак далеко не останню увагу сконцентровано на забезпеченні засвоєння саме професійних навичок за оптимальний період. На відміну від наведеного прикладу, на сьогодні система навчання вітчизняних правоохоронців далека від європейської. Зокрема мова навіть не про матеріальну базу, а про неналежне приділення уваги власне професійним навичкам, фізичній підготовці. У плані вищої освіти правоохоронця переважне місце займають далеко не «поліцейські» предмети, а гуманітарні, на рівні юридичного факультету цивільного вузу.

Висновок. Навчання поліцейських у вітчизняній правоохоронній системі далеке від рівня європейських країн. При цьому значну негативну роль у цьому процесі відіграє ціла низка описаних причин, починаючи від матеріальної бази і закінчуючи фінансовим забезпеченням. Для професійного навчання поліцейських розвинених країн властивий прикладний характер освіти, невід'ємний зв'язок здобутих знань та навичок із повсякденною правоохоронною діяльністю. При цьому професійна освіта проводиться у раціональні та обґрунтовані терміни і включає в себе засвоєння теоретичної та практичної частини, їх належне поєднання.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

2. Ануфрієв М. І., Бандурка О. М., Ярмиш О. Н. Вищий заклад освіти МВС України: науково-практ. посібник. Харків: Ун-т внутр. справ, 1999. 369 с.

3. Бесчастний В. Міжнародний досвід у діяльності міліції України. *Віче*. 2009. № 24. С. 8–12.

4. Залучення працівників міліції до вивчення іноземних мов – один із пріоритетних напрямів Міжнародної поліцейської асоціації. URL: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/180847/>

5. Матеріали досліджень Мілан Пагоня, Бояна Вірґент-Новак, Меліта Джурич, Бранко Лобнікар «Європейська система освіти та підготовка поліцейських кадрів».

6. Морозов В. М., Сергєвнин В. Л. Указ. соч. С. 198–199; Психологія. Педагогіка.

Етика: підручник для вузів. За ред. проф. Ю.В. Наумкіна. Москва, 1999; Губанов А. В. Поліція зарубіжних країн. Москва, 1999.

7. Петросова О. В. Європейська система освіти підготовки управлінських кадрів у правоохоронній сфері. URL:

8. Селюков В. С. Від міліції до поліції: правові проблеми, чинники, вектори реформування. *Вісник ХНУВС*. 2013. № 1 (60). С. 198–206.

9. Співак В. М. Глобалізація і міжнародне співробітництво. *Вісник Академії управління МВС*. 2010. № 1. С. 6–15.

10. Чумак В. В. Національна система професійної підготовки кадрів поліції в Латвійській Республіці. URL: <http://www.par.in.ua/index.php/arhiv-vidannja/44>

Тищенко Інна Олексіївна,
слідчий слідчого відділу
Куйбишевського ВП Головного управління
Національної поліції в Запорізькій області,
член Дніпропетровської обласної організації
«Асоціація українських правників»

ГОТУВАННЯ ДО ЗЛОЧИНУ ЯК ОДНА З ЙОГО ВАГОМИХ СТАДІЙ

У зв'язку з прийняттям Кримінального кодексу важливим залишилося питання практики застосування та вдосконалення його положень. Одним з інститутів українського кримінального права, що зазнав суттєвих змін, є інститут незакінченого злочину.

Питання про кримінальну відповідальність за незакінчений злочин завжди було актуальним у кримінально-правовій науці. На жаль, у теорії протягом всього існування не було єдиної думки щодо понятійного визначення терміна «стадія злочину» і його співвідношення із видами незакінченого злочину, ні щодо поняття готування та змаху на злочин. Як і інші стадії вчинення злочину, стадія готування до злочину характеризується неоднозначністю наукових підходів до визначення її правової природи як інституту кримінального права, визначення самого поняття, а також актуальним залишається питання про відповідальність особи за вчинення готування до злочину. Це свідчить про те, що дане питання потребує подальшого дослідження.

Застосування на практиці положень нового Кримінального кодексу зумовило розширення переліку видів готування до злочину, а також передбачено спеціальні засади призначення покарання за готування до злочину. Зазначену проблематику у своїх працях досліджували такі науковці: Н.Ф. Кузнецова, А.А. Піонтковський, Н.В. Маслак, А.В.Шевчук, І.С. Тишкевич та інші. Проте в науці кримінального права і по сьогодні залишається недостатньо розкритим питання щодо покарання за готування до злочину, адже очевидно, що довести, що особа вчинила закінчений злочин, є менш складним, ніж довести вчинення незакінченого злочину, а саме – готування. Крім цього, залишається не вирішеним питання з розмежування складу готування до злочину та складу адміністративного правопорушення, саме тому виникає наступне